

ЗАКОН О ВОДИ ЗА ПИЋЕ

Предмет уређења

Члан 1.

Овај закон прописује мере којима се обезбеђује здравствена исправност воде за пиће на територији Републике Србије.

Овим законом уређују се општи услови здравствене исправности воде намењене за људску употребу као вода за пиће, уређују се обавезе и одговорности надлежних органа за спровођење овог закона, утврђује се приступ заснован на ризику према здравствено исправној води за пиће, утврђује се спровођење мониторинга здравствене исправности воде за пиће, утврђује се одговорност субјекта у пословању водом за пиће, мере који се предузимају за спровођења овог закона, све у циљу обезбеђења високог нивоа заштите живота и здравља људи.

У циљу спровођења овог закона мере који се предузимају заснивају се на принципу предострожности и не утичу, директно или индиректно, на било какву неповољну промену квалитета сирове воде и на загађење воде за пиће.

Циљ доношења овог закона је заштита здравља људи од штетних ефеката који настају услед неповољне промене квалитета воде намењене за људску употребу пореклом из уређеног и заштићеног изворишта (у даљем тексту: сирова вода) и загађења воде која је доступна на очећем месту (у даљем тексту: вода за пиће).

Дефиниције

Члан 2.

Појмови из овог закона и прописа донетог на основу њега имају следеће значење:

1) *вода за пиће* је:

а) вода која се у природном стању или након пречишћавања користи за пиће, припрему и кување хране и друге потребе у домаћинству и јавном објекту, без обзира на њено порекло и да ли се испоручује дистрибутивном мрежом јавног/сопственог јавног водовода, цистерном, или се ставља у боци или посуди, или у оригиналној амбалажи као изворска или стона вода;

б) вода која се користи у пословању храном и за производњу, прераду, чување или стављање у промет производа или супстанци намењених за људску употребу;

2) *вредност параметра* је речима или нумеричком вредношћу са мерном јединицом описано присуство микроорганизама и других организама, хемијског елемента и једињења и физичко својство воде;

3) *снабдевач водом за пиће* (у даљем тексту: снабдевач водом) је правно лице одговорно за управљање објектом за јавно водоснабдевање;

4) *домаћи дистрибутивни систем* су цевоводи, водоводна арматура и уређаји уграђени између завршетка дистрибутивне мреже јавног водовода и очећег места где се

користи вода за пиће у домаћинству и јавном и приватном објекту, за коју није одговоран снабдевач водом;

5) *приоритетне просторије* су јавне, приватне или друге велике просторије, посебно велике просторије за јавну употребу, које нису за домаћинство, које су са многим корисницима који су потенцијално изложени ризицима везаним за воду за пиће;

6) *пословање храном* је јавна или приватна делатност која се обавља ради стицања добити или не, у било којој фази прераде, производње и испоруке хране;

7) *опасност* је присуство биолошког, микробиолошког, хемијског или радиолошког агенса у води или други аспект стања воде који може нанети штету здрављу људи;

9) *опасан догађај* је ситуација када се на сливном подручју са захватима сирове воде и у објекту јавног водоснабдевања појави опасност или када опасност не може да се спречи;

10) *ризик* је комбинација вероватноће опасног догађаја и тежине последица ако се опасност и опасан догађај појаве на сливном подручју са захватима сирове воде и у објекту јавног водоснабдевања;

11) *зона снабдевања* је географски дефинисана област којој се, након захватања и пречишћавања сирове воде, дистрибутивном мрежом јавног водовода испоручује вода за пиће приближно уједначеног састава;

12) *индивидуално водоснабдевање* је снабдевање водом за пиће објекта индивидуалног становања из сопственог објекта водоснабдевања којим не управља субјекат у пословању водом за пиће, без обзира на испоручену количину воде за пиће;

13) *испоручена вода за пиће* је количина воде за пиће која се испоручује дистрибутивном мрежом јавног/сопственог јавног водовода;

14) *јавна чесма* је објекат који је одлуком органа локалне самоуправе намењен за јавно водоснабдевање којим се, без ограничења приступа људима, испоручује вода за пиће на течећем месту јавног бунара и јавног извора на течећем месту јавног водовода;

15) *јавни водовод* је скуп објеката којима се за потребе јавног водоснабдевања захвата и пречишћава сирови вода и складишти и испоручује вода за пиће до домаћег дистрибутивног система;

16) *квалитет* је показатељ јединственог, препознатљивог и стабилног састава сирове воде;

17) *мониторинг* је планска активност којом се обавља континуирано праћење параметара воде за пиће у складу са прописаним обимом, динамиком и проценом ризика;

18) *точеће место* је тачка на којој се користи вода за пиће и обавља контрола њене здравствене исправности;

19) *узорак* је репрезентативна количина воде која се ради њене контроле узима на течећем месту;

20) *хигијенско-епидемиолошка индикација* је случај када је из било ког разлога дошло или би могло да дође до неповољне промене квалитета сирове воде и загађења воде за пиће која једоступна на течећем месту;

21) *цистерна* је затворена посуда са напојним и течећим местом, која се као објекат за јавно водоснабдевање налази на превозном средству или је стационарна у простору и пуни се водом за пиће из јавног/сопственог јавног водовода и јавне чесме.

Изузетци

Члан 3.

Одредбе овог закона не примењују се на:

- 1) природне минералне воде које је као такве признао надлежни орган како је наведено у прописима о минералној води;
- 2) воде које су медицински производи у смислу прописа о медицинским производима;
- 3) воду намењена искључиво за посебне сврхе, за које су надлежни органи уверени да квалитет воде нема утицаја, директно или индиректно, на здравље потрошача, али потрошачи морају бити информисани ако дође до било каквог загађења воде и ако постоји потенцијална опасност по здравље људи;
- 4) води за пиће из појединачног снабдевања који у просеку обезбеђује мање од 10 m³ дневно или опслужује мање од 50 лица, осим ако се вода снабдева у оквиру комерцијалне, привредне или јавне делатности;
- 5) воду која се користи за посебне сврхе у објектима за производњу хране, ако су надлежни органи уверени да квалитет такве воде не може утицати на безбедност хране у готовом облику и ако је обезбеђено да је снабдевање водом објекта које послује храном у складу са релевантним обавезама, посебно у оквиру поступака за анализу опасности и принципа критичних контролних тачака и корективних мера према прописима о безбедности хране.

І Глава Опште обавезе

Члан 4.

Вода за пиће је здравствено исправна и чиста ако су испуњени сви следећи захтеви:

- 1) да вода не садржи микроорганизме и паразите и било какве супстанце које у броју или концентрацији представљају потенцијалну опасност по здравље људи;
- 2) да вода испуњава минималне захтеве за параметријске вриједности које се користе за процјену квалитета воде за пиће као што су микробиолошки, хемиски параметри и као и по физичким својствима не представља опасност по здравље људи и
- 3) да вода испуњава минималне захтеве за параметријске вриједности које се користе за процјену квалитета воде пиће као што су микробиолошки и хемиски и параметри релевантни за процену ризика домаћег дистрибутивног система.

Министар надлежан за послове здравља (у даљем тексту: министар) доноси акт о здравственој исправности воде за пиће, који одређује захтеве о здравственој исправности воде за пиће, односно за врсте и вредности параметара здравствене исправности воде за пиће, утврђује критеријуме за израду програма мониторинга воде за пиће, утврђује методе за анализу параметара здравствене исправности воде за пиће, утврђује начин узорковања и минималну фреквенцију узорковања, односно минимална учесталост узорковања и анализе за праћење усклађености, утврђује и начин информисања потрошача и утврђује податке који ће бити доступни потрошачима.

Тачка усаглашености

Члан 5.

Захтеви о здравственој исправности воде за пиће морају бити испуњени на:

- 1) на месту потрошње воде за пиће кад вода долази из водоводне дистрибутивне мреже;
- 2) на месту где излази из цистерне, т.е. славина цистерне кад вода долази цистерном;
- 3) на месту пуњења где се вода пуни у боци или у посуду; и
- 4) у случају воде за пиће намењене за производњу хране на месту где се та вода користи за производњу хране у том објекту.

Сва горепоменута места се узимају као тачке усаглашености, а истовремено то су и места где се узима узорак за лабораториске анализе или такозвано точеће место.

Надлежни органи и њихове одговорности

Члан 6.

Спровођења овог закона у смислу обезбеђивања испоруку здравствено исправне воде за пиће на тачки усаглашености, поред Министарства здравља, укључује и:

- 1) Јавна комунална предузећа, која су у смислу овог закона снабдевач водом за пиће са свим својим одговорностима утврђених у овом закону,
- 2) Мрежу локалних и националних завода за јавно здравље (укупно 25 института) – одговорних и задужених за лабораториску анализу воде за пиће, мониторинг, пружање информација и извештавање,
- 3) Министарство здравља и Покрајински секретаријат за здравство (у вези са санитарним надзором воде за пиће у Аутономној Покрајини Војводини), преко ангажовање санитарних инспектора одговорних за праћење и контролу здравствене исправности и квалитета воде за пиће на тачки усаглашености, истовремено са извештавањем.

II Глава

Приступ здравствено исправној води за пиће заснован на ризику

Члан 7.

Захватање и пречишћавање сирове воде и складиштење и дистрибуција воде за пиће подлеже приступу заснованом на ризику који покрива ланац снабдевања водом од изворишта до домаћег дистрибутивног система/точећег места.

Приступ заснован на ризику према здравствено исправној води за пиће садржи:

- 1) процену ризика и управљање ризиком над сливним подручјем са захватним објектима сирове воде, које обавља субјекат у пословању водом за пиће праћењем

вредности релевантних параметара сирове воде, супстанци и загађивача, узимајући у обзир опасности и опасне догађаје на сливном подручју;

2) процену ризика и управљање ризиком над јавним/сопственим јавним водоводом, које обавља субјекат у пословању водом за пиће узимајући у обзир опасности и опасне догађаје у ланцу снабдевања водомод изворишта до домаћег дистрибутивног система/точећег места и праћењем вредности релевантних параметара сирове воде и воде за пиће;

3) процену ризика над домаћим дистрибутивним системом, коју обавља корисник објекта са домаћим дистрибутивним системом праћењем вредности релевантних параметара воде за пиће.

Спровођење приступа заснованог на ризику може се прилагодити у случају када постоје посебна ограничења због географских околности као што су удаљеност или ограничена доступност зоне снабдевања, али тако да се циљеви овог закона не угроже, односно да се сачувају здравствена исправност воде за пиће и здравље корисника.

Процена ризика и управљање ризиком из става 2 ревидирају се, и по потреби ажурирају, у редовним интервалима не дужим од шест година.

Процена ризика и управљање ризиком сливних подручја за захватне тачке воде намењене за пиће

Члан 8.

У сагласности са Законом о водама овај Закон обезбедиће да се процена ризика и управљање ризиком у сливовима за тачке захвата воде намењене за људску употребу спроводе укључујући следеће елементе:

- 1) карактеризација сливних подручја за тачке захвата укључујући: идентификација и мапирање сливних подручја за тачке захвата; мапирање заштитних зона, где су те зоне успостављене; гео-референце за све тачке апстракције у сливним подручјима; опис коришћења земљишта, отицања и процеса прихрањивања у сливним подручјима за тачке захвата;
- 2) идентификацију опасности и опасних догађаја у сливним подручјима за захватне тачке и процену ризика који би они могли представљати за квалитет воде намењене за пиће; та процена ће проценити потенцијалне ризике који би могли да изазову погоршање здравствена исправност и квалитета воде у мери у којој би то могло да представља ризик по здравље људи;
- 3) одговарајући мониторинг у површинским или подземним водама, или обоје, у сливним подручјима за тачке хватања, или у сировој води, релевантних параметара, супстанци или загађивача одабраних у прописима о води за пиће, али могу изабрати и параметре, супстанце или загађиваче који се сматрају релевантним за први подстав или у светлу информација које су дали снабдевачи водом у складу са ставом 3 овог члана.

С обзиром на то да су ти подаци потенцијално осетљиви, посебно у контексту јавног здравља и јавне безбедности, притом ови податци морају да буду заштићени и саопштени само релевантним органима власти и снабдевачима водом.

Снабдевачи водом који врше мониторинг у сливовима за тачке захватања или у сировој води морају да обавесте надлежне органе о трендовима и неуобичајеним бројевима или концентрацијама праћених параметара, супстанци или загађивача да би били укључени у листу параметара за надгледање (у даљем тексту Листа за надгледање), како је утврђено у члану 13 овог закона.

На основу резултата процене ризика морају се предузети мере управљања ризиком за спречавање или контролу идентификованих ризика као релевантне, почевши од превентивних мера:

- 1) дефинисање и спровођење превентивних мера у сливовима за тачке захвата где је то потребно за очување квалитета воде намењене за пиће;
- 2) дефинисање и спровођење мера за ублажавање утицаја у сливним подручјима на тачке захвата где је то потребно за очување квалитета воде за пиће у сарадњи са снабдевачима водом и другим релевантним заинтересованим странама да се предузму такве мере ублажавања;
- 3) обезбеђивање одговарајућег праћења параметара, супстанци или загађивача у површинским или подземним водама, или у оба, у сливним подручјима за тачке захватања, или у сировој води, који би могли представљати ризик по здравље људи кроз потрошњу воде или довести до неприхватљивог погоршања квалитета воде намењене за пиће и које нису узете у обзир у мониторингу;
- 4) процена потребе за успостављањем или прилагођавањем заштитних зона за подземне и површинске воде и било које друге релевантне зоне.

Ефикасност свих мера наведених у ставу 4 овог члана треба да се преиспитује у одговарајућим интервалима.

Снабдевачи водом и надлежни органи морају имати приступ информацијама из става 4 овог члана и посебно, релевантни снабдевачи водом ће имати приступ резултатима мониторинга добијеним према тачки 3) првог става овог члана.

На основу сигурних информација надлежни органи могу:

- 1) захтевати од снабдевача водом додатно праћење или третман одређених параметара;
- 2) дозволити снабдевачима водом да смање учесталост праћења параметра, или да уклоне параметар са листе параметара које снабдевач водом треба да прати у складу са мониторингом без потребе да изврши процена ризика система снабдевања, под условом да: параметар није основни параметар и ниједан фактор који се може разумно предвидети да неће изазвати погоршање здравствену исправност воде намењене за пиће.

Када је снабдевачу водом дозвољено да смањи учесталост праћења параметра или да уклони параметар са листе параметара који се прате, надлежни органи ће обезбедити да се одговарајуће праћење ових параметара врши приликом прегледа процене ризика и управљања ризиком сливних подручја за тачке захвата.

Процена ризика и управљање ризиком система снабдевања

Члан 9

Снабдевач водом врши процену ризика и управљање ризиком система снабдевања при њему:

- 1) узима у обзир резултате процене ризика и управљања ризиком сливних подручја за тачке захвата спроведене у складу са чланом 8 овог закона;
- 2) обухвата опис система снабдевања од места захватања, третмана, складиштења и дистрибуције воде до места снабдевања; и
- 3) идентификује опасности и опасне догађаје у систему снабдевања и укључује процену ризика које они могу представљати по здравље људи коришћењем воде намењене за људску употребу, узимајући у обзир ризике који произилазе из климатских промена, цурења и цеви које пропуштају.

На основу резултата процене ризика спроведене у складу са ставом 1 овог члана могу да се предузму следеће мере управљања ризиком:

- 1) дефинисање и спровођење контролних мера за спречавање и ублажавање ризика идентификованих у систему снабдевања који би могли да угрозе квалитет воде намењене за пиће;
- 2) дефинисање и спровођење контролних мера у систему снабдевања поред мера предвиђених или предузетих у складу са чланом 8 овог закона или за ублажавање ризика који долазе из слива површине за захватне тачке које би могле угрозити квалитет воде намењене за пиће;
- 3) спровођење програма оперативног мониторинга специфичног за снабдевање у складу са чланом 15 овог закона;
- 4) обезбеђивање да се, када је дезинфекција део припреме или дистрибуције воде намењене за за пиће, валидира ефикасност примењене дезинфекције, да се свака контаминација од нуспроизвода дезинфекције одржава на што нижем могућем нивоу без угрожавања дезинфекције, да се свака контаминација хемикалија за третман држи што је могуће ниже и да све супстанце које преостају у води не угрожавају испуњавање општих обавеза наведених у члану 4 овог закона;

- 5) провера да су материјали, хемикалије за третман и филтерски медији који долазе у контакт са водом намењеном за пиће која се користи у систему снабдевања у складу са члановима 11 и 12 овог закона.

На основу резултата процене ризика система снабдевања спроведене у складу са ставом 1 овог члана, надлежни органи ће:

- 1) допустити могућност смањења учесталости праћења параметра или уклањања параметра са листе параметара који се прате, осим основних, ако се надлежни орган увери да то не би угрозило квалитет воде намењене за пиће: на основу појаве неког параметра у сировој води, у складу са проценом ризика сливних подручја за тачке захвата из члана 8 овог закона; када се параметар може јавити само као резултат употребе одређене технике третмана или методе дезинфекције, а ту технику или метод не користи снабдевач водом; или на основу спецификација наведених у делу индикаторских параметара;
- 2) обезбедити проширење листе параметара који се прате у води намењеној за пиће у складу са чланом 13 или повећање учесталости праћења: на основу појаве неког параметра у сировој води, у складу са проценом ризика сливних подручја за тачке захвата из члана 8 овог закона; или на основу спецификација наведених у делу индикаторских параметара.

Процена ризика система снабдевања односиће се на параметре наведене у прописима који се односе на здравственој исправности и квалитет воде намењене за пиће.

Надлежни органи могу да изузму снабдеваче водом који снабдевају у просеку између 10 и 100 m³ дневно или који опслужују између 50 и 500 људи од захтева за проценом ризика и управљањем ризиком система снабдевања, под условом да је надлежни орган уверен да такво изузеће не би угрозило здравствену исправност воде намењене за пиће. У случају таквог изузећа, изузети снабдевачи воде ће вршити оперативан мониторинг у складу са чланом 14.

Процена ризика домаћих дистрибутивних система

Члан 10.

Процена ризика домаћих дистрибутивних система ће садржати следеће елементе:

- 1) општу анализу потенцијалних ризика повезаних са домаћим дистрибутивним системима, и са сродним производима и материјалима, и да ли ти потенцијални ризици утичу на здравствену исправност воде на месту где она излази из славина које се иначе користе за воду намењену за пиће; ова општа анализа неће подразумевати анализу појединачних својстава; и
- 2) мониторинг параметара релевантни за процену ризика домаћег дистрибутивног система у просторијама у којима су идентификовани специфични ризици по квалитет воде и здравље људи током опште анализе извршене под тачком 1) става 1 овог члана.

У вези са Легионелом или оловом, надлежни органи могу одлучити да фокусирају мониторинг из тачке 2) првог става овог члана на приоритетне просторије као што су јавне просторије и јавни објекти.

Када надлежни органи закључе, на основу опште анализе, да постоји ризик по људско здравље који произилази из домаћих дистрибутивних система или сродних производа и материјала, или када је мониторинг обављен прописно и покаже да параметри релевантни за процену ризика домаћег дистрибутивног система нису испуњене, надлежни органи ће обезбедити да се предузму одговарајуће мере за уклањање или смањење ризика неусаглашености са релевантни за процену ризика домаћег дистрибутивног система.

У односу на Легионелу, те мере ће бити усмерене на најмање приоритетне просторије, као што су јавне просторије и јавни објекти.

Да би се смањили ризици повезани са домаћом дистрибуцијом у свим домаћим дистрибутивним системима, надлежни органи ће обезбедити да се узму у обзир све следеће мере и да се предузму оне мере које се сматрају релевантним:

- 1) подстицати власнике јавних и приватних објеката да изврше процену ризика домаћег дистрибутивног система;
- 2) информисати потрошаче и власнике јавних и приватних просторија о мерама за отклањање или смањење ризика од непоштовања стандарда квалитета воде за пиће услед домаћег дистрибутивног система;
- 3) саветовати потрошаче о условима потрошње и коришћења воде намењене за пиће, као и о могућим радњама за избегавање понављања тих ризика;
- 4) промовисати обуку водоинсталатера и других стручњака који се баве домаћим дистрибутивним системима и уградњом грађевинских производа и материјала који долазе у контакт са водом намењеном за пиће;
- 5) у вези са Легионелом, обезбедити да су на снази ефикасне мере контроле и управљања које су пропорционалне ризику за спречавање и решавање могућих избијања болести; и
- 6) у вези са оловом, уколико је то економски и технички изводљиво, спровести мере за супституцију компоненти од олова у постојећим домаћим дистрибутивним системима.

Минимални хигијенски захтеви за материјале који долазе у контакт са водом намењеном за људску употребу

Члан 11.

Материјали који су намењени да се користе у новим инсталацијама или у случају поправки или реконструкције, у постојећим инсталацијама за захватање, третман, складиштење или дистрибуцију воде намењене за пиће и који долазе у контакт са таквом водом морају бити такви да:

- 1) директно или индиректно не угрожавају здравље људи који користе воду за пиће;
- 2) не утичу на физичка својства и не изазивају неуобичајене промене у погледу боје, мириса и укуса воде за пиће;
- 3) не подстичу раст броја микроорганизама у води за пиће;
- 4) не отпуштају загађујуће материје у воду за пиће у концентрацијама које су веће од очекиваних имајући у виду њихову намену.

Материјали и опрема који долазе у контакту са сировом водом и водом за пиће мора да испуњавају захтеве за материјале који долазе у контакт са водом за пиће на основу принципа предострожности и не смеју да утичу, директно или индиректно, на било какву неповољну промену квалитета сирове воде, на здравствену исправност воде за пиће и на загађење воде за пиће.

Министар доноси прописе о минималним хигијенским захтевима за материјале који долазе у контакт са водом за пиће на основу принципа одређивање методологије и то:

- 1) методологије за испитивање и прихватање полазних супстанци, композиција и састојака које ће бити укључене у позитивне листе почетних супстанци, састава или састојака, укључујући специфичне границе миграције и научне предуслове у вези са супстанцама или материјалима;
- 2) на основу позитивне листе почетних супстанци (пр. Европске позитивне листе које је саставила ЕЦХА), састава или састојака за сваку групу материјала, односно органске, цементне, металне, емајлиране и керамичке или друге неорганске материјале, који су одобрени за употребу у производњи материјала или производа у контакту са водом намењених за људску употребу, укључујући услове за њихову употребу и границе миграције, које се утврђују на основу методологија усвојених у складу са тачком 1) овог става;
- 3) процедуре и методе за испитивање и прихватање финалних материјала који се користе у производу направљеном од материјала или комбинација полазних супстанци, састава или састојака на европским позитивним листама, укључујући: идентификацију релевантних супстанци и других параметара, као што су замућеност, укус, мирис, боја, укупни органски угљеник, ослобађање неочекиваних супстанци и повећање микробног раста, који ће се тестирати у води за миграцију; методе за испитивање утицаја на квалитет воде, имајући у виду све релевантне европске стандарде; одобравање критерија за резултате испитивања, који узимају у обзир, између осталог, факторе конверзије за миграцију супстанце у процењене нивое на славини, и услове примене или употребе, где је то прикладно.

Материјали и опрема у контакту са сировом водом и водом за пиће испуњавају захтеве и из прописа који уређује предмете опште употребе.

Минимални захтеви за хемикалије за третман и филтерске медије који долазе у контакт са водом намењеном за људску употребу

Члан 12.

Хемикалије за третман и филтерске медије који долазе у контакт са сировом водом и водом за пиће прихватљиви су ако:

- 1) директно или индиректно не угрожавају здравље људи који користе воду за пиће;
- 2) не утичу на физичка својства и не изазивају неуобичајене промене у погледу боје, мириса и укуса воде за пиће;
- 3) не подстичу раст броја микроорганизама у води за пиће;
- 4) не отпуштају загађујуће материје у воду за пиће у концентрацијама које су веће од очекиваних имајући у виду њихову намену.

Хемикалије за третман и филтерске медије који долазе у контакт са водом који се користе за пречишћавање воде за пиће морају да испуњавају захтеве прописа који уређују хемикалије.

Чистоћа хемикалија за третман и филтер медија мора се обезбедити на начин да буде процењен и квалитет таквих хемикалија и филтер медија мора да буде загарантован и безбедан за употребу за воду за пиће.

Министар доноси прописе о минималним захтевима за хемикалије за третман и филтерске медије који долазе у контакт са водом намењеном за пиће.

III Глава

Мониторинг здравствене исправности воде за пиће

Члан 13

Мониторинг здравствене исправности воде за пиће спроводи се у складу са овим законом и посебним прописима донесених на основу овог закона како би проверили да ли је вода која је доступна потрошачима здравствено исправна и испуњава захтеве овог закона а посебно параметарске вредности одређене у складу са општим обавезама из члана 4 овог закона.

Мониторинг воде за пиће се успоставља да би се провериле дали су мере које су успостављене због контроле ризика по здравље људи у ланцу снабдевања воде за пиће од водозавода до тачке усаглашености обезбедили здравствену исправност воде за пиће.

Мониторинг здравствене исправности за пиће спроводи се да би се обезбедили информације о здравственој исправности воде за пиће, како би се доказало да су испуњен захтеви о здравственој исправности воде за пиће и утврдили најприкладнији начини смањења ризика по здрављу људи.

Током спровођења мониторинга узорци воде намењене за пиће узимају се тако да буду репрезентативни за њен квалитет током целе године.

Министар доноси прописе о прецизнијим критериумима о начину узорковања воде за пиће у сврху анализе здравствене исправности воде за пиће.

Да би се испуниле обавезе наметнуте ставом 1 овог члана, биће успостављени одговарајући програми мониторинга за сву воду за пиће на територији Републике Србије. Програми мониторинга ће бити специфични за сваки систем снабдевања, узимајући у обзир резултате процене ризика сливних подручја за тачке захватања и система снабдевања.

Мониторинг здравствене исправности воде за пиће планира, спроводи, анализира, евалуира и припрема извештај на годишњем нивоу надлежни завод за јавно здравље, при том водећи рачуна о сукобу интереса. Мониторинг здравствене исправности воде за пиће који обавља надлежни завод за јавно здравље не може да обавља и оперативни мониторинг из члана 14 овог закона. Надлежни завод за јавно здравље обавља лабораториске анализе у лабораторији акредитованој према стандарду *SRPS ISO/IEC 17025*.

Министар доноси Годишњи програм за мониторинг здравствене исправности воде за пиће на предлог Института за јавно здравље Србије, који скупља све годишње програме за мониторинг здравствене исправности воде за пиће од свих надлежних завода за јавно здравље (локалних и националних завода). Институт за јавно здравље Србије припреми Годишњи програм за мониторинг здравствене исправности воде за пиће најкасније до 30 септембра текуће године за наредну годину. Трошкове Годишњег програма за мониторинг здравствене исправности воде за пиће сноси буџет Републике Србије.

Министар може доносити пропис за додатно праћење односно додатни мониторинг који ће обезбедити да се додатно праћење врши од случаја до случаја за супстанце и микроорганизме за које није одређена вредност параметара у складу са чланом 4 овог закона, ако постоји разлог за сумњу да би оне могле бити присутни у количинама или концентрацијама које представљају потенцијалну опасност по здравље људи.

Министар доноси Листу за надгледање („Watch list“) одређених параметара у води за пиће, која се односи на супстанце или једињења који су из здравствених разлога значајни за јавност или научну заједницу, као што су фармацеутски производи, једињења која изазивају поремећај ендокриног система и микропластика. На Листи за надгледање додаће се супстанце и једињења који су вероватно присутни у води за пиће и могу представљати потенцијални ризик за здравље људи, потврђено научним истраживањима СЗО. Додавање било које нове супстанце или једињења биће правилно оправдано у складу са члановима 1 и 4 из овог закона.

Министар може доносити прописе за додатно праћење нових параметара са Листе за надгледање уз нових сазнања о значају ових једињења у настајању поремећаја за људско здравље и нових сазнања о најприкладнијим приступима и методологијама праћења нових параметара са Листе за надгледање.

Мониторинг воде за пиће од стране снабдевача водом за пиће

Члан 14.

Мониторинг воде за пиће од стране снабдевача водом за пиће у ланцу снабдевања од изворишта до домаћег дистрибутивног система/точећег места може да се обавља:

- 1) оперативним мониторингом воде у објектима јавног/сопственог водовода;
- 2) екстерном контролом здравствене исправности воде за пиће на точећем месту;
- 3) додатна контрола одређених параметара ван планираног мониторинга; и
- 4) додатна контрола одређених параметара ван мониторинга у оквиру инспекцијске контроле.

Оперативни мониторинг воде за пиће од стране снабдевача водом за пиће у ланцу снабдевања од изворишта до домаћег дистрибутивног система/точећег места обавља се као сопствени оперативни мониторинг воде у објектима јавног/сопственог јавног водовода:

- 1) у сопственој лабораторији; или
- 2) у екстерној лабораторији, која може бити лабораторија најближег или надлежног завода за јавно здравље, или нека друга лабораторија.

Све лабораторије поменуте у ставу 2 овог члана морају бити акредитоване према стандарду *SRPS ISO/IEC 17025*.

Оперативни мониторинг воде за пиће од стране снабдевача водом за пиће мора испуњавати критериуме у односу на минималну фреквенцију узорковања и анализе

параметара за праћење здравствене исправности воде за пиће прописане у овом закону и у прописе које произлазе из овог закона.

Снабдевач водом за пиће обавештава надлежну санитарну инспекцију Министарства здравља ако у сопственој лабораторији добије информацију да измерена вредност параметра воде за пиће у објектима за складиштење и дистрибуцију воде за пиће до домаћег дистрибутивног система/точећег места није усклађена са прописаним вредностима.

Оперативни мониторинг мора редовито да се преиспитује, ревидира и ажурира или потврђује најмање сваких шест година.

Члан 15.

Када се оперативни мониторинг воде за пиће од стране снабдевача водом за пиће обавља у екстерној лабораторији, мора да се обавља у складу са мониторингом из уговора склопљеног између субјекта у пословању водом за пиће или корисника објекта са домаћим дистрибутивним системом и завода за јавно здравље овлашћеног законом који уређује здравствену заштиту или са неком другом лабораторијом акредитованом према стандарду *SRPS ISO/IEC 17025*.

Надлежни завод за јавно здравље или друга акредитована лабораторија обавештава надлежну санитарну инспекцију Министарства здравља и снабдевача водом за пиће или корисника објекта са домаћим дистрибутивним системом, ако добије информацију да измерена вредност параметра воде за пиће у објектима за складиштење и дистрибуцију воде за пиће до домаћег дистрибутивног система/точећег места није усклађена са прописаним вредностима.

Надлежни заводи за јавно здравље и друге акредитоване лабораторије достављају Министарству и Институту за јавно здравље Србије полугодишње и годишње извештаје о здравственој исправности узорака воде за пиће.

Додатна контрола одређених параметара ван програма мониторинга

Члан 16.

Додатна контрола здравствене исправности воде за пиће у односу на одређене параметре на точећем месту ван програма мониторинга обавља се у лабораторији завода за јавно здравље или друге лабораторије акредитоване према стандарду *SRPS ISO/IEC 17025*, на захтев субјекта или корисника објекта са домаћим дистрибутивним системом пре почетка испоруке воде након изградње и након предузетих корективних мера над објектом јавног водоснабдевања и над домаћим дистрибутивним системом.

Трошкове контроле здравствене исправности воде за пиће ван програма мониторинга сноси подносилац захтева из става 1.

Када се детектује супстанца или једињење из Листе за надгледање одређених параметара у води за пиће, према члану 8 став 3 из овог закона или ако постоји разлог да се сумња да они могу бити присутни у броју или концентрацији који представљају потенцијалну опасност по здравље људи, у концентрацијама које премашују смернице утврђене на Листи за надгледање, надлежни органи обезбеђују:

- 1) предузимање превентивних мера, мера ублажавања или одговарајуће надгледање на сливним подручјима са захватима воде;
- 2) обављање надзора над тим супстанцама или једињењима од стране снабдевача водом;
- 3) проверавање ефикасности пречишћавања за достизање смерница и, по потреби, оптимизацију пречишћавања од стране снабдевача водом; и
- 4) предузимање корективних мера потребним ради заштите здравља људи.

Додатна контрола одређених параметара ван програма мониторинга у оквиру инспекцијске контроле

Члан 17.

На основу сигурних информација надлежни органи – министарство здравља преко санитарних инспектора могу захтевати од снабдевача водом додатни мониторинг односно додатно праћење или третман одређених параметара у оквиру инспекцијске контроле здравствене исправности воде за пиће.

IV Глава

Одговорност субјекта у пословању водом за пиће

Члан 18.

Снабдевач водом одговоран је за здравствену исправност воде за пиће на точећем месту објекта јавног водоснабдевања.

Снабдевач водом мора припремити „План о безбедности воде“, у сагласности са Смерницама СЗО, које постављају такозвани приступ „Плану за безбедност воде“, заједно са стандардом ЕН 15975-2 који се односи на сигурност снабдевања пијаћом водом.

Снабдевач водом обезбеђује да се свака неусклађеност вредности параметара за испуњавање општих обавеза утврђених у члану 4 овог закона одмах истражи како би се утврдио узрок.

Ако, упркос мерама предузетим за испуњавање општих обавеза, вредности параметара воде за пиће нису усклађене, снабдевач водом обезбеђује предузимање потребних корективних мера што је пре могуће за обнављање здравствене исправности те воде и даје приоритет њиховом спровођењу, узимајући у обзир, између осталог, у којој мери је премашена постављена вредност параметара и с тим повезан потенцијал опасности по здравље људи.

Ако је контролом утврђено да вода за пиће није здравствено исправна на точећем месту домаћег дистрибутивног система обавља се додатна контрола на точећем месту на дистрибутивној мрежи јавног водовода и на точећем месту домаћег дистрибутивног система.

Ако је додатном контролом утврђено да је здравствено неисправна само вода за пиће на точећем месту домаћег дистрибутивног система, одговоран је корисник објекта са

домаћим дистрибутивним системом, који сноси трошкове додатне контроле и предузима корективне мере у циљу обезбеђивања здравствено исправне воде на точећем месту.

У случају неусклађених вредности параметара релевантних за процену ризика домаћих дистрибутивних система, корективне мере укључују мере утврђене у члану 10 став 5 овог закона.

Ако се утврди да је домаћи дистрибутивни систем или начин његовог одржавања разлог неусклађености вредности параметара утврђених у члану 4 овог закона, у случају кад вода долази из водоводне дистрибутивне мрежена месту потрошње воде за пиће, сматраће се да су субјекти у пословању водом за пиће испунили своје обавезе. У овом случају субјекти у пословању водом за пиће обезбеђују да:

1) се предузму одговарајуће мере како би се смањио или елиминисао ризик услед неусклађености вредности параметара, као што је саветовање корисника објекта о било којим могућим корективним мерама које могу предузети, а ако је потребно и друге мере, попут одговарајућих техника пречишћавања које се предузимају ради промене природе или својстава воде пре њене испоруке, тако да се смањи или елиминише ризик да вредности параметара буду неусклађене на месту испоруке воде; и

2) корисници буду правилно информисани и обавештени о свим могућим додатним корективним мерама које би требало да предузму.

У случајевима у којима се неусклађеност вредности параметара сматра потенцијалном опасношћу по здравље људи, снабдевач водом за пиће одмах:

1) обавештава све заинтересоване кориснике о потенцијалној опасности по здравље људи и његовом узроку, о прекорачењу вредности параметара и предузетим корективним мерама, укључујући забрану или ограничење коришћење воде или предузимање других мера;

2) даје и редовно ажурира потребне савете корисницима о условима употребе воде, посебно узимајући у обзир групе становништва са повећаним здравственим ризицима у вези са водом; и

3) обавештава кориснике када се утврди да више не постоји потенцијална опасност по здравље људи и да се услуга испоруке воде вратила у нормалу.

План здравствене исправности воде за пиће / План безбедности воде

Члан 19.

Снабдевач водом за пиће израђује и примењује План здравствене исправности воде за пиће на основу Смерница за квалитет воде за пиће Светске здравствене организације (*WHO Guidelines for Drinking-water Quality*), са приступом за израду усклађеног са Планом безбедности воде (*Water Safety Plan*) и стандардом *EN 15975-2*.

План здравствене исправности воде за пиће ревидира се и ажурира у редовним интервалима не дужим од пет година.

Дезинфекција и хипердезинфекција

Члан 20.

Дезинфекција воде за пиће обавља се континуираном применом регистрованог биоцидног производа и/или физичке методе, при чему се тежи да продукција споредних производа дезинфекције буде што мања, без угрожавања самог процеса дезинфекције.

Хипердезинфекција воде за пиће је корективна мера која се предузима ако је дошло до микробиолошког загађења воде за пиће, као и пре почетка или поновног почетка испоруке воде након изградње и предузетих корективних мера над системом снабдевања водом за пиће и домаћим дистрибутивним системом.

Губици воде за пиће

Члан 21.

За јавни водовод који просечно испоручује најмање 10.000 m³/дан воде за пиће током календарске године, узимајући у обзир јавно здравље и стање животне средине у зони снабдевања, технички и економски аспект пословања јавног водовода, снабдевач водом за пиће на годишњем нивоу обавља процену губитака воде за пиће методом одређивања индекса инфраструктурног цурења (Енгл. “*infrastructure leakage index-ILI*”) или другом одговарајућом методом, сагледава могућности за смањење губитака воде за пиће и предузима корективне мере.

Инспекцијска контрола

Члан 22.

Инспекцијска контрола воде за пиће обавља се од стране санитарне инспекције при министарству као редовна инспекцијска контрола према процени ризика (пр. најмање једанпут у двије године) и/или на основу хигијенско-епидемиолошке индикације постоји сумња да вода за пиће није здравствено исправна.

За потребе инспекцијске контроле узима се прописана количина узорака воде за пиће која се прослеђује у лабораторију из члана 14. став 2.

Ако је инспекцијском контролом утврђено да вода за пиће није здравствено исправна, трошкове инспекцијске контроле сноси снабдевач водом за пиће или корисник објекта са домаћим дистрибутивним системом.

Ако је инспекцијском контролом утврђено да је вода за пиће здравствено исправна, трошкове инспекцијске контроле сноси орган који обавља инспекцијску контролу.

Извештај о лабораториској анализи воде за пиће

Члан 23.

Извештај о лабораториској анализи здравствене исправности воде за пиће садржи:

- 1) резултат лабораторијске анализе воде за пиће;
- 2) стручно мишљење доктора медицине које садржи оцену здравствене исправности воде за пиће на основу резултата лабораторијске анализе и усклађености измерених вредности параметара са прописаним вредностима;

3) предлог хитних мера које је потребно предузети ако измерене вредности параметара нису усклађене са прописаним вредностима и сагледавање ризика по здравље људи који користе воду за пиће.

Завод за јавно здравље одмах обавештава субјекта у пословању водом за пиће или корисника објекта са домаћим дистрибутивним системом о оцени здравствене исправности воде за пиће, као и надлежног санитарног инспектора министарство здравља ако измерене вредности параметара нису усклађене са прописаним вредностима.

Завод за јавно здравље, на основу извештаја из става 1. добијених у складу са мониторингом, формира годишњи извештај о здравственој исправности воде за пиће из објекта јавног водоснабдевања, најкасније до 31. марта наредне године за претходну годину.

Годишњи извештај из става 3. садржи податке о условима под којима се обавља снабдевање водом за пиће, примењеној методи извештавања, распореду и броју мерних тачака за контролу здравствене исправности воде за пиће, резултатима лабораторијских анализа здравствене исправности воде за пиће на основу плана праћења и упоредних резултата анализа из претходног периода, утврђеним недостацима јавног водовода, као и процену ризика по здравље људи са предлогом корективних мера које је потребно предузети над објектом водоснабдевања.

Извештаји из става 1 и става 3 доступни су јавности објављивањем на интернет страници завода за јавно здравље.

Евиденције о праћењу

Члан 24.

Снабдевач водом за пиће води евиденцију о:

- 1) оствареним активностима из Плана здравствене исправности воде за пиће;
- 2) извештајима из члана 23. став 1. и став 3;
- 3) регистарском броју, месту и времену пуњења покретне цистерне којом се обавља испорука воде за пиће и времену пуњења статичне цистерне.

Поступање на основу извештаја о контроли воде за пиће

Члан 25.

Ако је дошло до било какве неусклађености вредности параметара, надлежни органи ће забранити свако снабдевање водом која представља потенцијалну опасност по здравље људи или ограничити коришћење такве воде и захтевати предузимање корективних мера неопходних за заштиту здравља људи.

Надлежни органи одлучиће које ће мере предузети, имајући у виду ризике по здравље људи који би настали прекидом снабдевања или ограничењем коришћења воде за пиће.

У случају неусклађених вредности индикаторских параметара или спецификација надлежни органи разматрају да ли та неусклађеност представља ризик за здравље људи. Надлежни органи ће предложити предузимање корективних мера како би се обновио

квалитет воде за пиће и обезбедила здравствена исправност воде за пиће тамо где је то неопходно ради заштите здравља људи.

Ако је на основу извештаја из члана 23. става 1. оцењено да коришћење воде за пиће:

1) представља ризик по здравље људи - обуставља се испорука воде за пиће објектом јавног водоснабдевања или његовим делом и коришћење воде за пиће на точећем месту;

2) може да представља ризик по здравље људи - вода за пиће може се испоручивати и користити за одржавање личне и опште хигијене у временском периоду који није дужи од 30 дана током претходних 12 месеци.

У случају из става 4 тачка 1) снабдевач водом за пиће обавештава кориснике о разлогу обуставе испоруке и коришћења воде за пиће и о предузетим корективним мерама над објектом јавног водоснабдевања, док их завод за јавно здравље обавештава о условима под којима се вода може користити за одржавање личне и опште хигијене.

У случају из става 4 тачка 2) снабдевач водом предузима корективне мере.

У случају неусклађене вредности параметра који се прати у домаћем дистрибутивном систему, корисник објекта са домаћим дистрибутивним системом предузима корективне мере.

Временски ограничено одступање вредности параметра

Члан 26.

Ако је на основу годишњег извештаја из члана 23. став 3. у зони снабдевања утврђена неусклађеност измерене вредности параметра са прописаном вредношћу која траје дуже од 30 дана током календарске године, на захтев субјекта у пословању водом за пиће министар може да одобри временски ограничено одступање вредности параметра воде за пиће (у даљем тексту: временски ограничено одступање) које се ограничава на што краћи временски период, ако то одступање не представља ризик за здравље људи и ако не постоји могућност алтернативног јавног водоснабдевања.

Временски ограничено одступање може да се одобри заводу за пиће која потиче из:

1) новог изворишта;

2) изворишта изложеног опасном догађају.

У захтеву за одобрење временски ограниченог одступања наводи се:

1) образложење потребе за одобрењем временски ограниченог одступања;

2) параметар за који се захтева одобрење временски ограниченог одступања, резултате претходног праћења вредности тог параметра и предложену максимално дозвољену вредност параметра;

3) зона снабдевања за коју се захтева одобрење временски ограниченог одступања, број корисника воде за пиће, просечна дневна количина испоручене воде за пиће на годишњем нивоу и могући утицај одобреног временски ограниченог одступања при коришћењу воде за пиће у прехрамбеној индустрији;

4) план мониторинга са предвиђеном повећаном фреквенцијом узимања узорака ако је потребно;

5) план са корективним мерама које је потребно предузети над објектом јавног водоснабдевања ради усклађивања вредности параметра за који се захтева временски ограничено одступање са вредношћу која је прописана, укључујући навођење предвиђеног временског периода за обављање корективне мере и процену трошкова корективних мера;

6) захтевано време трајања временски ограниченог одступања.

Министар може да одобри наредно временски ограничено одступање на захтев субјекта који пре истека претходно одобреног временски ограниченог одступања, уз наводе из става 2, подноси и извештај о стању у погледу водоснабдевања у зони снабдевања у претходно одобреном временском периоду.

Министар може да одобри највише два временска ограничена одступања у појединачном трајању до три године.

Временски ограничено одступање министар одобрава решењем које се објављује у Службеном гласнику Републике Србије.

Решење из става 6 коначно је у управном поступку и против тог решења може се покренути управни спор.

Снабдевач водом одмах и на одговарајући начин обавештава кориснике воде за пиће о одобреном временски ограниченом одступању, док их завод за јавно здравље обавештава о ризику по здравље услед коришћења такве воде за пиће, са нагласком на осетљиву популацију корисника.

Информисање јавности

Члан 27.

Информисање јавности о здравственој исправности воде за пиће на територији Републике Србије на годишњем нивоу обавља завод за јавно здравље основан за територију Републике Србије кроз Извештај о здравственој исправности воде за пиће на територији Републике Србије, који се формира по истеку календарске године, најкасније до 30. јуна наредне године, на основу годишњих извештаја из члана 23. став 3.

Извештај из става 1 доступан је јавности објављивањем на интернет страници завода за јавно здравље и Извештај мора садржати следеће податке:

- 1) податке о квалитету воде за пиће, укључујући параметре индикатора;
- 2) цена испоручене воде за пиће, по литру и кубном метру;
- 3) обим потрошње домаћинства, најмање годишње или по обрачунском периоду, заједно са годишњим трендовима потрошње домаћинства, ако је технички изводљиво и ако су ове информације доступне снабдевачу водом;
- 4) поређења годишње потрошње воде у домаћинству са просечном потрошњом у домаћинству.

Приступ води за пиће за све људе

Члан 28.

Узимајући у обзир локалне, регионалне и културне перспективе и околности задистрибуцију воде, овим законом ће се омогућити предузимање неопходних мера за побољшање доступности води за пиће за све људе или одржавати доступност води за пиће за све људе.

Промовисања употребе воде за пиће из славине

Члан 29.

У циљу промовисања употребе воде за пиће из славине на територији Републике Србије, овим законом могу бити предузете мере за промовисање употребе воде из славине као подизање свести и покретање кампања за информисање грађана о квалитету такве воде.

Скуп података са информацијама о мерама предузетим за побољшање приступа и промоцију коришћења воде из славине као подизање свести и покретање кампање за информисање грађана о квалитету такве воде би ће део Извештаја из члана 27 став 1 после 01 јануара 2034 године.

Стручни савет

Члан 30.

Ради учешћа у примени овог закона и разматрања стручних питања у вези са водом за пиће, министар решењем оснива посебну радну групу - Стручни савет за процену ризика у области јавног водоснабдевања (у даљем тексту: Стручни савет) који има председника, заменика председника, записничара и највише седам чланова.

Министар именује председника и записничара Стручног савета из министарства, док чланове изван министарства на захтев министра предлажу руководиоци органа/организација/установа у којој су запослени предложени чланови.

Стручни савет доноси пословник о раду којим се ближе уређује начин рада и друга питања неопходна за функционисање Стручног савета.

Стручни савет:

1) министру предлаже одобравање временски ограниченог приступа из члана 26 овог закона, на основу мишљења завода за јавно здравље основаног за територију Републике Србије које се издаје са проценом ризика по јавно здравље и нагласком на осетљиву популацију корисника;

2) министру предлаже промену прописане листе параметара и учесталости узимања узорака воде за пиће у складу са проценом ризика;

3) разматра ризик по јавно здравље који може настати обустављањем испоруке или ограничењем коришћења воде за пиће услед њене здравствене неисправности и даје препоруке и упутства субјекту у пословању водом за пиће и корисницима воде за пиће у тим случајевима;

4) припрема стручна образложења, мишљења, предлоге, даје информације и размењује податке из области јавног водоснабдевања у комуникацији Републике Србије са органима и организацијама у иностранству.

Накнаде за рад председника, заменика председника, записничара и чланова Стручног савета, чију висину утврђује Влада на предлог министра, обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Министарство обезбеђује обављање стручних, административних и техничких послова за рад Стручног савета, укључујући исплату накнаде за рад из става 5.

V. НАДЗОР

Надзор над спровођењем закона

Члан 31.

Надзор над спровођењем одредаба овог закона и прописа донетих на основу њега обавља Министарство преко санитарних инспектора.

Права и дужности санитарног инспектора

Члан 32.

У поступку надзора санитарни инспектор има право и дужност да контролише да ли:

- 1) је вода за пиће здравствено исправна на тачке усаглашености;
- 2) снабдевач у пословању водом за пиће поступа у складу са овим законом;
- 3) се обавља континуирана дезинфекција воде за пиће;
- 4) је обављена хипердезинфекција воде за пиће;
- 5) материјали и опрема испуњавају захтеве из овог закона;
- 6) хемикалије за третман и филтерске медије који долазе у контакт са водом намењеном за људску употребу испуњавају захтеве овог закона;
- 7) је израђен и да ли се примењује план за безбедност воде за пиће;
- 8) је план за безбедност воде за пиће ревидиран и ажуриран ;
- 9) се оперативни мониторинг обавља у акредитованој лабораторији;
- 10) је обавештен надлежни санитарни инспектор;
- 11) се екстерна контрола обавља у складу са планираним мониторингом;
- 12) екстерну контролу обавља лабораторија завода за јавно здравље или друга акредитована лабораторија;
- 13) је обављена контрола ван оперативног мониторинга;
- 14) извештај о контроли садржи податке утврђене у члану 23 овог закона;
- 14) су снабдевач водом, корисник објекта са домаћим дистрибутивним системом и министарство преко надлежног санитарног инспектора обавештени у складу са чланом 23 став 2;
- 15) је годишњи извештај формиран у предвиђеном року како је утврђено у члану 23 став 3;
- 16) годишњи извештај садржи податке утврђене у члану 23 став 4;
- 17) суизвештаји утврђени у члану 23 став 1 и став 3 доступни јавности (члан 23 став 5);
- 18) се води евиденција како је утврђено у члану 24;
- 19) су обустављени испорука и коришћење воде за пиће (члан 25 став 1 тачка 1));
- 20) су корисници воде за пиће обавештени како је утврђено у члану 25 став 2;
- 21) су корисници воде за пиће обавештени како је утврђено у члану 26 став 8;
- 22) је формиран годишњи извештај како је утврђено у члану 27 став 1 и члану 29 став 2;
- 23) је извештај из члана 27 став 1 доступан јавности (члан 27 став 2).

Мере које налаже санитарни инспектор

Члан 33.

У обављању послова из члана 32. овог закона санитарни инспектор је овлашћен да:

1) забрани употребу хемикалија, биоцидних производа, материјала и опреме који не испуњава прописане захтеве у члановима 11 и 12;

2) забрани испоруку или коришћење воде за пиће на тачки усаглашености због здравствене неисправности;

3) нареди предузимање и других мера и радњи предвиђених овим законом и актима донетим на основу њега;

4) поднесе захтев за покретање прекршајног поступка и пријаву за привредни преступ.

Мере из става 1 тачке 1) и 2) налажу се решењем санитарног инспектора у управном поступку.

Жалба изјављена на решење из става 2 не одлаже његово извршење.

VI. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Привредни преступ

Члан 34.

Новчаном казном од 300.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице или предузетник ако:

1) вода за пићеније здравствено исправна на тачећем месту како је утврђено у члановима 4 и 5;

2) не обавља континуирану дезинфекцију воде за пиће како је утврђено у члану 20 став 1;

3) употребљава хемикалије, материјале и опрему који не испуњавају захтеве из чланова 11 и 12;

4) није израдио и/или ако не примењује план о безедности воде за пиће (чланови 18 и 19);

5) план о безедности воде за пиће није ревидиран и ажуриран (члан 19);

6) оперативни мониторинг не обавља у акредитованој лабораторији (члан 14);

7) екстерну контролуне обавља у складу са планираним мониторингом (члан 15);

8) није обуставио испоруку или коришћење воде за пиће (члан 25).

За привредни преступ из става 1. казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 50.000 до 200.000 динара.

Прекршај правног лица

Члан 35.

Новчаном казном од 150.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице или предузетник ако:

1) не поступа у складу са чланом 7;

2) није обавио хипердезинфекцију воде за пиће (члан 20 став 2);

- 3) није обавестио надлежног санитарног инспектора (члан 14);
 - 4) није обавио контролу ван планираног мониторинга (члан 16);
 - 5) није омогућио узимање неопходне количине узорака воде за пиће (члан 22);
 - 6) извештај о контроли не садржи податке утврђене у члану 23;
 - 7) снабдевач водом или корисник објекта са домаћим дистрибутивним системом и министарство преко надлежног санитарног инспектора нису обавештени како што је утврђено у члану 22;
 - 8) није формирао годишњи извештај у предвиђеном року (члан 23);
 - 9) годишњи извештај из члана 23 не садржи потребне податке утврђено у члану 23 став 4;
 - 10) извештаји из члана 23 став 1 и став 3 нису доступни јавности како је утврђено у члану члан 23 став 5;
 - 11) не води евиденцију како је утврђено у члану 24;
 - 12) корисници воде за пиће није обавестио како је утврђено у члану 25. став 2;
 - 13) корисници воде за пиће није обавестио како је утврђено у члану 26. став 8;
 - 14) није информирао о годишњем извештају како је утврђено у члану 27 став 1;
 - 15) извештај из члана 27 став 1 није доступан јавности како је утврђено у члану члан 23.
- За прекршај из става 1. казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 20.000 до 50.000 динара.

VII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Рок за доношење ближих прописа

Члан 36.

Ближи прописи за спровођење овог закона донеће се најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Примена важећих прописа

Члан 37.

До доношења ближих прописа из члана 36, примењују се прописи који су важили до дана ступања на снагу овог закона, ако нису у супротности са његовим одредбама.

На воду за пиће примењују се и одредбе закона који уређује безбедност хране, ако оне нису обухваћене овим законом.

Одложена примена

Члан 38.

Процена ризика и управљање ризиком система снабдевања воде за пиће ћесу први пут извршити најкасније до 01 Јануара 2032.

Процена ризика домаћих дистрибутивних система ће се први пут извршити најкасније до 01 Јануара 2033.

Предузимање мера за промовисање употребе воде из славине као подизање свести и покретање кампања за информисање грађана о квалитету такве воде ће се први пут извршити најкасније до 01 Јануара 2033.

Рокови наведени у ставовима 1, 2 и 3 не спречавају субјекте да обезбеде да се мере предузму што је пре могуће када се ризици идентификују и процене или кад постоје услови да се мере предузимају.

Ступање на снагу

Члан 39.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у Службеном гласнику Републике Србије, а примењује се од 1. јануара 2024. године, с тим да план из члана 18 став 1 почиње да се примењује најкасније 3 године од дана почетка примене закона.

Број:

МИНИСТАР

У Београду, 30. Октобар. 2022.
године